

M. Maruneviç Adına Bilim Araştırmaları Merkezi

Genel Üretmâk Müdürlüü

*DATTIM
ÖMÜRDÄN*

MİNA KÖSÄ

M. Maruneviç Adına Bilim Araştırmaları Merkezi
Genel Üretmâk Müdürlüü

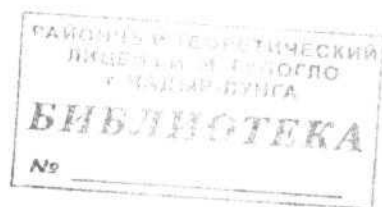

*DATTIM
ÖMÜR DÄN*

(PEETLÄR)

MİNA KÖSÄ

Latin garfikasına geçirdi: Svetlana Frangu.

Redaktor – korektor: Dr. Güllü Karanfil.

*Kiyadı hazırlayannar şükür ederlar
İvanna KÖKSAL'a ani bu kiyadın tiparlanması için
kolaylık verildi.*

Tarafım, çatlak erim,
İkimiz günâ evli,
Dayanêrız biz ona,
Nicâ çilingir kora.

Kurudu buzlarmız,
Patladı dudaklarmız,
Ama ver bana yanak
Hem da ver ölä dudak.

Kal bana sän dost haliz –
Bucaklıyız ikimiz, -
Nända sabur kâr çelik
Hem de cân bakêr iylik.

Esmercâ topraam, sarmaş,
canıma sän pek yaklaş –
Ko bölâ biz kalalım
Dünnesindâ allahım!

CAN ÇEKİLER...

*Ama can çekiler orayı,
Nānda baş köklerim yollandı,
Nānda Vatanımın küpesi –
Şu Bucak tarafın köşesi.*

*Bozulmaz adresi orda –
Uşaklum, gür gençliim toprak
Büün da bān burada işimi
Hem koşêrim düzsün ki şennii.*

*Cancaazım hem Bucak – adres bir
Barabar dünnemdä sevenir,
Ani var halkımın gözellii –
Hem işi, hem dostluu pek sevdi.*

*Ama can çekilir orayı,
Nānda Beş-Alma, küy adı,
Neredä diz çöktüm iyliklää,
İnsannaa hem da gün fikirlää...*

SELÄM SANA, TOPRAAM!

*Severim bän Bucaa, topra,
Ani kurêr bana sofr
Uşaklumdan geniş-geniş –
Açan terli bitârdi iş.*

*Suvêêrim en – işä deyni, -
Ki metetmäâ, topraam, seni,
Paalyısın, brey, üreciimä,
Nicä ana uşacına.*

*Hatır güderiz işlerä,
Ani olêrlar kırında,
Kanat verersin canıma,
Boncuk dakêrsın stihıma.*

*Seläm, topraam, keskin sesli,
Ne günnerin senin geldi –
Kämil tükü gibi oldun,
Umutlarmı hep doydurdun!*

*Severim bän seni, anam,
Ki çok dildä var büün uşaan,
Gözäl sıra da yaşamaa
Kurdun candan sän onnara!*

BENİM TARAFIM

*Bucaktır kendi
İçer dizili,
Dünnä gözellin,
Canın ilinnii.*

*Çekerim türkü,
Öperim gökü
Bucaan üstündän,
Yıldız önündän.*

*İşin çiçeklii,
Yardım keskinnii
Büüyer Bucakta,
Kısmet toprakta.*

*Ne sarp tarafım,
Kämil korafım,
Dostluk, içindä,
Kardaş özündä!*

*Bän can erimdä
Tutêrim sevä
Ana topraamı,
Senmâz hoşluumu.*

İÇİMDÄ

İçimdä benim
Küy türkü çalêr,
İçimdä benim
Yaş ta o döker...

Büyecek ekmek –
Hoş geler bana,
Açacêk çiçek –
Ne ilin cana!

Güz zaman geldi –
Sıralar açtı:
Nerdä düün kendi
Ureeni kaptı,

Neredä kurbannar
İçeri çekti –
Ne çok şenniklär
Maaleyä girdi!..

Ama var küydä
Hem kara sıra –
Can yanêr sendä
Büük kahırlarda:

*Ba malın düşmüş –
Saalını alêr,
Ba evin yanmış –
Aklını daadêr...*

*İçimdä benim
Küy türlü çalêr,
İçimdä benim
Yaş ta o döker...*

DANIŞMAM ÜREEMÄ

Karış gibi başak
Besleer bizim Bucak.
Boyuncak pak çavdar
Meralarda kalkar!
Ah, ne pek hoş bana –
Yortu kâr canımda, -
Görerim bân açan
Ekinneri kırdan!...
...Şaşêrim kendimä,
Olmuş ecelimä:
Baktynan büün islä,
Bân kimim taa zeedä –
Taraşım da çiftçi,
Ya, bekim, salt peetçi?!
Da danıştım, aman,
Ürecimä ozaman,
Ki sölesin dooru,
Benimnän ne oldu...
Enikunu dedi,
Da tä ne söledi:
- Nicä sızmtıdan
Derä yolu kapar,
Ölä peetçi lafın
Çiftçilik tән duuar...

ÜREEMİN TOPRAA

Var üreemdä benim toprak,
Angısının adı Bucak.
Dedelerin dedeleri
Onu sevmiş, brakıp eri,
Ani kalmış pek irakta –
Şu Varna tarafında...
Var üreemdä benim toprak,
Paasız kalan bizim Bucak.
Toom birda dedäm daatmış,
Çizilerä derin ekmiş –
Ölä: umut büüsün-olsun
Hem kısmetli ömür çıksın,
Da nekadar büycek toomnar,
Hiç bitmesin senselelär:
Kim alk adım yaptı birda,
Adımınarı var büün da taa...
Var üreemdä benim toprak,
Şu genç hem şen bizim Bucak.
Altın elli insan onda,
Açık umutlan canında...

BİR ECEL İKİMİZDÄ

Tarafım, paasız topraam,
Çok sıra dedim taman:
Eminimsin sän benim
Hem saalum, hem kismetim.

İy duyêrim halını,
Üreendän her acını –
Paralêêrlar canımı
Gözündän o yaşların,

Ani çok tä oldular:
Körlenerlär derelär,
Var erlär kısır kalır
Hem soluk ta otalı...

Ko bän kör-sakat kalıyım,
Saalumı fit harcadım –
Sade ama ecelim
Üzünü senin bilsin.

Bekim o çok dolaşık,
Yaşamaa deyni yanık, -
Salt seninnän barabar
Ömürü Mina sevär.

EKMEK, EKMEK...

*Ekmeklän biz baalı topraa,
Nicä uşaklan her ana.
Evladını ana bakar,
Toprak sa hepsini beslär.*

*Ekmek-umut, büük raatsızlık,
Ekmek-şennik, kaavi saalık,
Ekmek-kuvet gündän, iştän
Ekmek-kuvet gündän, iştän
Hem da cömert ta topraktan.*

*Ekmek, ekmek hem tuz, hem laf –
Onnar bizi insan edär
Da biz yaşêırız toprakta,
Nicä evlat anasında.*

ANA DİLİM

Ana dilim, ana dilim,
Sensiz bän soluksuz gibi,
Gecä-gündüz sän aklımda,
Gagouzun şu kanında.

Senin, dilim, kökün derin –
O büük senseledän geler,
Oguz sızıntısı kaavi,
O çok halkı kardaş etti.

Ama dilim, ana dilim, -
Sän başsın emenim benim,
Haliz kızgın da üreciim,
Güneş gibi hem kismetim.

Ne çok sän geçirdin, dilim,
Ama kaldın, kaldın diri,
Da büünnän büün halkım seni
Bakêr gözlerini gibi...

...Nicä fidan gitmâz köksüz,
Ölä insan olmaz dilsiz.
Bän "şükür" deerim dilimä,
Ondan hoşluktur kefimä.

CAN ACISI

(Raametli bobamım adına)

Köşeciimiz. Boba evi –
Tatlı soluu, baalı gibi,
Orda seftä gülüşümüz,
Geçmâz datta öpüşümüz...

Açan gelersin yuvana,
Boba evin kapusuna,
Ürään başlêr hızlı düülmää
Hem göz yaşın lafa dönää:

Tä yok artık orda insan,
Kimä dedin paalı bobam,
Kimin eli baktı seni,
Kimin ürää iylii sevdi...

Boba evi, boba evi,
Ne pek yakêr akıl beni,
Ki görmeycäm bän saabini –
Diveç yuku onu çeldi.

Geler bana, sän kapandın,
Şen türkümü benim yaktın,
Geler bana, günnär kara
Hem da canım – yara, yara...

ORADAN BÄN

*Oradan bän, oradan,
Nerdä türkücü insan,
Nerdä çöşmelär kendi
Ayozlu suçaz veri.*

*Oradan bän, oradan,
Nerdä sevişmiş Oglan
Da demiş kızlar ona:
- Sän bizä haliz sevda!*

*Oradan bän, oradan,
Ruba nerdä keptardan,
İnsanım sevär onu.
Nicä gün yavklusunu.*

*Oradan bän, oradan,
Neredä Bucak-topraam
Pelivan gibi oldu,
İşlerni kâmil kurdu.*

*Oradan bän, oradan,
Nerdä çok dilli insan,
Ama dost gibi onnar
Gül tarafımda yaşar.*

TOPRAKTIR BANA DAYAK

Bilerim bän topraa,
Onda işleerim taa:
Ekmääm datlı gelsin,
Canım hoşluu bilsin.

Severim çiftçilii,
Kırım işlerini –
Kär büün da keskindän,
Bizim gür asirdä.

Bän kuş seslerini
Gittikçä çok sevdim,
Ko desinnär – eski,
Mina kaldı geeri.

Öpmää büün çiftçilii –
Eskidir, dost, eski!
Ya bak nelär olêr –
Uçak gökü yarêr!..

Hiç küsmeerim, inan,
Bana maana bulan,
Ani eski toprak
Kalêr bana dayak...

BİMEERİM ...

*Sansın bir duman,
Eriyerim bän
Üstündä topraan,
Üstündä Bucaan.*

*Hem kalêrim da
Gecä dä onda –
Her düşlerindä,
Her acısında.*

*Şenim bän ozaman,
Şenkana topraam –
Kesilmäz maanäm,
Kurumaz çöşmäm.*

*Nicä mamumu,
Bän sevdim onu –
Nicä var, ölä,
Çak küçüklüümdän.*

*Sade bilmeerim,
Sevindi mi, yä,
Topraam lafıma,
Can açıkluma?..*

BURADA

Burada benim köküm –
Uşaklım hem da küyüm –
Yalpunun boycaazında,
Bucaamın cancazında.

Burada dedelermin
Mezarlık oldu evi:
Babum-dädüm çürüdü
Hem bobam orıy düştü.

Burada Yalpug kendi
Artık oldu raametli:
Ne balık, ne da kenar –
Salt koku, miskin hem aar...

Burada, bulêrim bän,
Aklımda herbir duman
Hem aul pardılarından,
Çok zorluk ta eveldän.

Burada hem uşaklım –
Pek geeridä, o batıldı, -
Üzümdän buruşuklar
Kendini dik tutarlar...

Burada bän çekettim,
İlk adım erdä yaptım,
Burada, sanêrim ki
Adımım olacêk bitki...

* * *

*Takaza ettin-dedin,
Ani bän eri sevdim
Da ürek ona açtım
Hem onu pek metettim:
Sefayı erdän çektim,
Acımda imdat gördüm.*

*Bekim, bän tarafıma
Laf zeedä kattım, sora –
Nicä uşak anaya,
Bän erimnän barabar –*

*Ya da ürediciyä...
Hem uşaa, hem kafadar!...*

GÜLLÜ KORAFİM

*Benim tarafım,
Güllü korafım,
Öperim seni,
Geçmâz sevgimi –*

*Dünnäysin kâmil,
Cana pek ilin
Sendä solumaa,
İylää sarmaşmaa.*

*Benim tarafım,
Açık şu lafım,
Demää ürektän,
Haliz derindän, -*

*Duygum ko ötsün,
Kısmet öpüşsü
Gözäl toprakta,
Cömert Bucakta!*

TOPRAAM-ANAM

Topraam-anam, sendän benim
Öz bakışım, bütün kendim,
Benim derin duygularım,
Fikir için da sızıntım.

İhtär topraam, sän geçirdin,
Al kannan hep bir aaladın –
Okupantlar açan emdi
Gecä-gündüz kismetliini.

Kuru dallar gibi aaçta
Kaldın irmi iki yılda,
Hem ödünü patlattılar
O candarlar-yabanılar.

Kavrardılar tez aazından
Kär bıkaçu onnar ozaman –
Bolay doyunnsunnar çabuk,
Kalasın ki yanık kabuk.

Topraam-anam, sendän benim
Dünkü açık o düşlerim:
Görmää seni başça gibi,
Sovet hoşlu günnerini...

Topraam-anam, kanatlandın
Hem doruldu senin saalun,
Oldun pelivannar gibi,
Cinkmää zorulukları deyni.

Da suvadım ennerini
Hem gösterdin becermeni,
Ömür için yanıklını,
Bolluk için kaçınmanı.

Kilim gibi meraların,
Büün kısmetli insannarın,
Onnar bu yaşamak için
Çok ayozlu düüşü bildi...

Topraam, seninnän bän türkü
Çaldım-içtim türlü-türlü:
Aalattılar eskileri,
Şennendirer büünküleri...

...Çok deerlär zorlara büünkü –
Hem uz, hem da iiri-büürü.
Ne iydir o laflar, dostlar,
İşä faydadır angılar!...

MADONNA

Açêrim can lafı, ana, -
Canabinä, Canabinä.
İyldeşim baş sana,
Senin insanına.
Dinip, bän kapanêrim
Dooru dizlerinä,
Anıp, ana, uçêrim
Yorgun ellerinä.
Düşer sana duva,
İkonalı, ana:
Hristoslan kucaanda,
İkona hem ana,
Umutlan canında
Allah vermiş sana
Ruhu hem soluunu,
İnan ellerinä –
Paalı şu oolunu...
Derin günahlardan
Alêrsin dünneyi,
Korkunç salgınnardan
Sölersin sapayım.
Anam, anam, senin
Öperim elini,
Düşerim dizlernä,
Basêrim izlernä...

Analar, siz analar,
Nändan da bu kuvetlär
Salt sizä verilmişlär,
Saburluu kaynatmışlar?

Siz küçüksünüz boydan,
Hep seversiniz candan –
Nicä gül açık, üzdän,
Ayollu evladından!

Yaş düştü gözünüzdän –
Er da sansın pek küsär:
Kär ona da aar geler,
Neçin ki ana aalêr.

Salt ana biler kendi,
Naşi-ne o geçirdi
Da nedän o kamburu
Suratsız buktü onu.

Ama her ana hoşlu:
Uşaklar sarêr onu,
Basilêr ne geçirdi,
Seviner ki yaşadı...

ANA BAKIŐI

*Sansın gündür ana bakıőı,
Yısdêr o canı hem kaőı,
Herbir adımıni da bilir,
Raatsızlaa kendini hep çekir.*

*O annêr – hem taa iraktan –
Var senin kahırın beladan,
Ya da var sevinçtân bal Şenniin,
Gül gibi sãn açarkan kendin.*

*Ananın bakıőı tanıêr,
Düőündü da çabuk okuêr,
Aaçmısın, tokmusun – annaycêk,
Her zaman da dooru yapacêk.*

KARININ TÜRKÜSÜ

*Karı açan türkü çalêr,
Kâmil şennik ier bulêr
Hem da işlâr islâä gidâr,
Açan karı türkü çalêr.*

*Uşak sever anasını
Hem da onun türküsünü,
Angısından ierlerdä
Ürek çiçek açar, gülâr.*

*Karı açan türkü çalêr,
Güneş ta sansın seviner –
Ani öter bülbül gibi
İerlerdä karı sesi.*

*Yalpak bakêr güneş erä,
Nicä karı uşaklarna –
Sansın isteer o kendisi
Kaavileşsin karı sesi!*

OYNAMA SÄN ŞAKA

(türkü)

Saurtma sevgini –
Haşlaarsın elerni,
Aalarsın sän titsi,
Gecä-gündüz, belli.

Oynama sän şaka:
O diyldir iş başka,
Açan kaynêêr sevda
Üüsek-üüsek halda!

Saurtma sevgin –
Kendi kısmetini, -
Kalcan toomruk gibi,
Açmaa ne bilmedi.

Oynama sän şaka:
O diyldir iş başka,
Açan kaynêêr sevda
Üüsek-üüsek halda!

Saurtma sevgini:
Daadarsın üreeni,
Dik tutma kendini –
Yakarsın günnerni!

Oynama sän şaka:
O diyldir iş başka,
Açan kaynêêr sevda
Üüsek-üüsek halda!

SÄN NAŞEYSİN, SELÄM?...

Sän naşeydin, seläm,
Bizi sevindirän –
Gündüz zamanında,
Gecä olanında?

Sän, bekim, bir baaşış,
Paayı ne bilmemiş, -
Ya tez açık sölä,
Duumandır nelerdän?

Sän, bekim da, seläm,
İzinneri ürään,
Sevän pek dünneyi
Hem da çok iyliklii?

Sän, bekim, bir nişan,
Candan çak çekilän,
Ya da süünmäy yıldız,
Ani kalmaz yalnız?...

Ayın-açık sölä,
Sän naşeydin, seläm!...?

UMUDUN İLK YAZI

*Umudun ilkyazı,
Nerdä sän saklı –
Altıncın çiçeendä,
Başcanın içindä,
Buludun koltuunda
Ya şenniin sesindä,
Halizliin altında,
Yarimin dudaanda?*

*Umudun ilkyazı,
Nesoysun sän yazı –
Ki seni okumaa
Hem lafa çok durmaa,
Hem sana sarmaşmaa,
Her cana iy yapmaa?
...Umudun ilkyazı,
Sän yaklaş taa hızlı!...*

SENİN ADINA KOYACAM...

*Senin adına koyacam
Bän umudumu, aklımı,
Seninnän hem bän brakacam
Senmüz da o bakışımı –*

*Onnar ko heptän kalsinnar
Senin pek kızgın canında,
Onnar hep haber etsinnär,
Ne olardır benim üreemdä,*

*Açan yoksun sän yanımda,
Gülüm, sän irakkan bendän,
Açan sert kanım damarda
Bulamaz ercäüz kahırdan.*

*Senin adına koyacam
Gelän o açk günümü –
Biläsin, onda kalacam,
Kısmet ki bulmaa, al gülüm!*

DÜÜN TÜRKÜSÜ

Büün güneş şılaa gibi
İçeri şennik girdi:
Bülbüllü seslär düündä,
Pek kâmil sıramızda.

Ama da gelin-güvä,
Nända vardı taa bölä?!
Pek öter akkordeon –
Sansın diyl bir, ama on!

Daulcu aşaa kalmaz –
Daalacêk daul, susmaz!
Ama da gelin-güvä,
Nända vardır taa bölä?!

Ne olêr bu sırada,
Büük şennik armasında –
Türkülär üstün-üstün
Çimçirik oyun bütün!

Ama da gelin-güvä,
Nända vardır taa bölä?!
Sarp çiçektir bu gençlär,
Onnara mayıl insan –

Bitkiyâdan hep bir gür
Bilsinnär onnar ömür!
Ama da gelin-güvä,
Nända vardır taa bölä?!

ERKEN

*Bilermisin sän erkennii,
Açan yaprak otta şefkli,
Kämil-kämil da boncuklu,
Şu ayozlu çiyän o donaklı?*

*Gördün mü pençereleri terli –
Sansın büüylü elcääz diymiş
Da naşey-sa yazmış, yazmış,
Fasil resim tez dirilmiş?*

*Sän işittin mi kuş sesi,
Ani sökärdir don epi
Kalmışkan buz o üreendä,
Maavi üüsek ta göklerdä?...*

YAŞA!

*Yaşa sän, şaka,
İylää hep baka,
Sevinç hem beslä,
Tırman çak gökä!*

*Yaşa sän, türkü,
Ötersin büülü –
Sensiz boş ömür,
Kara, bir kömür!*

*Yaşa sän, sevda,-
Evdä hem kırdä –
Sensiz yaşamak
Datsızdan bir pak!*

*Yaşa sän dostum,
Ayoşlu duygum,
Yaklaş yanıma,
Sarmaş canıma!*

UMUTLAN

Sän, mari kızçaaz,
İnan pek beni –
Halizsin kuşçaaz,
Sökän üreemi.

Çalêrsın açan –
Ötärdir canım,
Büüylü sesindän
Vrinnêêr her duygum.

Mayılım bakmaa
Seni canımda,
Kayılım yanmaa
Büük sevdanda.

Seninnän bana
Kämildir dünnä,
İsteerim kalmaa
Salt bu eceldä.

İSTERİM BÄN

Ne pek isteerim bän,
Ki can laflarımdan
Soluk ilin olsun
Hem gül kâmil açsın,
Türkü çalsın kuşlar,
Üsek kalksın otlar,
Olsun büük bereket,
Duusun ekmek-pesmet,
Olsun iy insana,
Kismet baksın uzaa.
Ne pek isteerim bän,
Ki can laflarımdan
Sevda gözäl-gözäl
Açsın içerlerdä,
Büülü evlad sesi
Ötsün, sevindirsin
Ana-bobasını,
Hoşlu aylesini.

SANDA

*Kalêrsın sän önümdä,
Suratımın şavkında,
Uçêrsın gözlerimdä,
Oynêêrsın sert duygumda.*

*Çelersin sän aklımı –
Ensämâz ki darsıklı, -
Sendän bitär angısı,
Sevda içindir aslı.*

*Sän baktıynan – ilin,
Türkü çalardır kefim,
Günüm geçer çiçekli,
Bana ozaman iy gelir.*

*Kalêrsın sän içimdä,
Gençliin sarp kızgınnunda,
Sensiz bän yokum erdä,
Kusur gelirdir dünnä.*

DOLUYDU AY...

*Doluydu Ay, dolu –
Ne canımda oldu,
Açan çıktım sokaa,
Ki sevdama varmaa?
Olaydı kanadım –
Birdän uçup varmaa,
Ki taa tez buluşmaa,
Canımı susturmaa!..
...Bana kalsın, kâr Ay
Hiç göz almazdı may
Bizim şennimizdän,
Bizdän – ikimizdän!
Hiç bakmadım Aya,
Onun mayılluna...
Doluydu Ay, dolu,
Da o doymaz baktı
Sevda keskinniinä,
Canın ilinniinä...*

SEVDA KUVEDİ

- Yarim, yarim, gel çabuk bana,
Sarmaşasın tez sän canıma –
Ko imdat ona olsun-kalsın,
Günnerim büülü şennii kursun!

Neredä sevda çiçää büüyer,
Orada türlü çalar kuşlar,
Orada öpüş çekär güllär
Hem oyun basardır ihtärlar.

Gecenin da var adı, inan,
Sabaalêrim nesoy bän, aman,
Tokada bakırkan gecedä –
Sansın, tä, belli o ecelä?!

Ah, sevda, ne büük kuvet sendä –
Nicä şafk keskindir güneştä,
O toplêer iki gevrek canı,
Yısidêr da hep bir onnarı!

CAN SICAA

*Topraan var altını,
Denizin – sedefi,
Canın – b  k sevgisi
Hem da kendi sesi.
G k n –  ok yildızı,
Gen t  – sevda kızgın.
Açık yildız gibi
Yay r canda sevgi.
Gündüz sınır yildız,
Sevgi bunu yapmaz –
Dive  bilm z s  nm  ,
Kaavi onun sıcaa,
Ama can erim z,
Kuvetsiz da kalmaz...*

ETİŞTİRSÂM

Etiştirsâm sevda için
Açık lafı bân söyleyim,
Ki duygularımın içi
Baksın pak aynada gibi –
Ko yıldıza pinsin sevda
Da oradan sevinç erä
Hep yollasın o insana,
Türlü-türlü yanık ürää.
Etiştirsâm bân metetmää
Karımcanın işçiliini
Hem bülbülün sarp sesini –
Düzärim can iyikliini.
Etiştirsâm türkü çalmaa,
Paasız ekmää hep büük erdä, -
Sanêrim ozaman bana
Diyl boşuna gezmää erdä.
Etiştirsâm ürek açmaa,
Lafın kilimini dizmää,
Bân ürektän sevinecäm,
Raatsız gecelermi öpecäm.
Etiştirsâm dostlaa fayda
Bu dünedä boldan yapmaa –
Bulêrim, diylidir boşuna,
Kendini adam saymaa.
Etiştirsâm ömürümdä
Doruluklaa yardım edeyim –
Ozaman deycäm, ki bân erdä
Haliz toum-fayda ektim...

BÜLBÜL SESİ

Bülbülüm, açık sölä,
Sarp ava nedän sendä,
Ani can için haliz –
Dostuz, aalem, ikimiz!

Sän çalêrsın fidanda,
Pek ötersin canımda,
Angısı hoşlu oldu,
Gençliimi benim buldu!

Bän işleerim başçada,
Aar gelmäzdir iş orda,
Zere ses sendän ölä,
Ani brakmêêr hiç dinmää.

Ah, bülbül, sesin büülü,
Sän çalêrsın bir türlü,
O sesin salt gençleder,
Ömürü gözelleder!

GİRİŞMÄ!...

*Girişmä, dost, kurutmaa,
Gözdän yaşı kavramaa:
O ayozlu sızıntı,
Candan duudu-fırladı!*

*Olur, sevda tutuştu,
Olur, acı pek yartı,
Büük diş cana battırdı –
Onuştan yaş kopuştu.*

*Girişmä, dost, kurutmaa,
Gözdän yaşı kavramaa:
Canındır o büük laflı
Hem onun da ayozluu.*

ÜZÜN

*Makar ki aktı yıllar,
Nicä bayırdan sular,
Ama ayozlu üzün
Gözümdä uçêr her gün!*

*Oynêr kanımda gençlik,
Çalêr kulaamda şennik,
Neyi ikimiz bildik,
Açan kısmetlää girdik.*

*Makar ki aktı yıllar,
Nica bayırdan sular,
Bana ayozlu üzün
Gençlii anêr her gün ...*

SEVDA KALËR SEVDA

Sevmâz kişi – kuru,
O boşuna duudu,
Toprak haram ona,
Nânda lâzım sevmâä.

Sevda – büük ilinnik
Hem da bir saalık,
Sevda – salt ilkyaz,
O çiçeksiz kalmaz.

Sevda iylik yapêr,
O cannarı toplêêr –
Gözâl yaşasınnar,
Dinmâz sevişsinnâr.

Sevda kâmil yolcu,
Açık onun borcu –
Sevda kalêr sevda
Bütün yaşamanda!

KIR ÇİÇÄÄ

*Yaban gülüslän kır çiçää
Baktı benim gözlerimä.
O söz mü istedi desin,
Çabuk beni sevindirsin?!*

*Açan durdum garip gibi –
Gençlää akıl bän gezdirdim, -
Zere bölä çiçek için
Ne çok yandı benim içim:*

*O hem acı, döllär gibi,
Hem da kämil – büüler seni,
O kanına girer haliz,
Ki kalmaasın birtaan yalnız...*

ÇALIN TÜRÜKÜ, KUŞLAR!

*Ey, kuşlar, pek şen dostlar,
Ne vakit sizdä kalar:
Siz çalêrsınız ölä,
Pak büülü geler dünnä!*

*Çalın siz çak erkennä:
Ko tüürkü ötsün gündä,
Ani şincik duuacêk,
Ani şincik duuacêk.*

*Çalın siz hem üülendä,
Durgunduynan iş kırdä –
Ko ekmek şu büüdennär
İlînnik bulsun sestä!*

*Çalın siz karannıkta,
Gençlerin sevdasında –
Ko onnar çok sevinsin
Hem mutlu da sevişsin!*

BEKLEDİM

*Bekledim, bekledim,
Umudum bayıldı.
Hep baktım bir yola –
Bayırdan kenara, -
Sansın kâr tokalar
Başladı sivişmää,
Sansın kâr dirkelär
Çeketti sivişmää,
Ama yaktun sade sän,
Daalacıydır ürääm...
Bekledim, bekledim,
Umudum bayıldı,
Ama süünmeer o taa –
Yärimdir aklımda...*

DÜNNEYİ SEVMÄÄ

Açan lüzgär üflemesi
Didär-didär saçlarını,
Açan büülü sevda sesi
Derin duygu tez baaşladı –
Kırlatma lüzgeri, insan,
Susturma hem sesi, sevän!

Bakarsa gül tamah sana –
Saklama üzünü ondan:
Onun o aynası – çiçää

Mayıldır can sevindirmää,
Seni hep genç tutmaa-etmää,
Ki dünneyi dinmüz sevmää.

Girärsa ay içerinä
Saklı, gecä zamannında,
Nicä Oglan, iy laf katmaa
Hem da kämil türkü çalmaa –
Kapma pençerä, insan,
Ne çok pişmannan kalacan!..

KİRPİK ARASINDA

Kirpiklerin arasından
Baktım sakınarak sana –
Korktum bân göz açmaa birdän,
Ki gözellää şaşmaa tamah.

Angı erdä da bulunup,
Hep akıldaysın, gülüm,
Düşlerimdä benim uçup,
Daadêrsın uykumu, gözüm!

Seni gördüynän, yavklum,
Duygularma ne şen geler,
Bân üzünä doyamaz baktım –
Büük ilinniim haliz olêr!

Baka, baka sana paalım,
Bân mum gibi eriyecäm –
Angı ürek sürtär, canım,
Yalnızlıklu hem o sevär?!

* * *

Raatsız canı
Uyku almaz,
Haliz sevda
Senmää bilmäz.

* * *

Hep yısıdır
Bizi sevgi,
O yalınrı
Ateş gibi.

Ne aldangaçlı
İlkyaz havası –
Nicä genç kanın
Delilii mutlu.

Her boş kap
Ne çok ötärmiş,
Her boş başak
Üsek kalkarmış,
Her boş ta laf
Ölü duarmış.

Amuca diyl kardaş,
Kär nekadar badaş.

Şeytanmış para,
Üstü yalabır,
İçi sa – kara,
Seni o yakır:
Kalırsan onun
Sän kuvedinä,
Düşärsän çabuk
Tamah elinä –
Biläsin, seni
O aaladacék,
Şannını çirkin
Paralaycék.
Ko her işini bir peet

Kalsın her işin bir peet
Kalsın türkücüündä,
Nicä sıcak pesmet
Tüter sofracunda!

Sän aara ölä dostu –
Altından büük say onu, -
Peetleri kimi şefkli
Hem ürää da çiçekli,
Dikensizdir hem dili,
Hem cöbü da diyl kitli...

Şaka, şaka – bir tepä,
Onnar çöşmä iy kefä.
Ürään sesi saklıdan
Sölär kim nesoy insan.

Ruba yırtık –
Çirkin durêr,
Kirli ellär
Üz kızardêr.
Kör tamahlaa
Hep az geler,
Fena laflar
Canı yakêr.
Hatırsızlık
Yaban durêr,
Kalın üzlü
Erä sokêr.

Herbir kişi dostsuz,
Nicä fidan köksüz.

Yalnızlık ne aar cana
Dört duvar arasında –
Sansın buzdur içindä
Yaz-kışın zamanında.

Nicä kurt aacı bozar,
O türlü duşman yapar,
Ki göräsin sän zarar,
Kär canın yansın bakar.
Ozaman o gülecek,
Bir oyun da çekecek –
Dediklii ani oldu,
Ani kim-sa kurudu...

Üzsüz üzsüzlän urularmış,
Eşek eşää iy kaştyrmış,
Hırsız hırsızlan kabarmış,
Ahmak ahmaa hep metedärmış.

Nicä anası,
Ölä danası –
Deer laf evelki,
Ama o eskimedi...

Şaşkın-şaşkındın, bakışım,
İstârdin dünneyi bilmää,
Çabuk-çabuk onu görmää,
Doru çıkış sonda yapmaa.
Ama sän körmüşün haliz
Hem saarmışın da dübüdüz –
Büük duşmanın boycazında
Yapmış kaavi-kaavi yuva!..

Biz alatlan, kaçarak
/İleri, hep ileşli!/,
Unudêrız kâr birpak,
Ki lââzım bakmaa geeri.
Da döndüynän dinnenmää,
Enidän yolu geçmää –
Biz göreriz diyl ölä,
Başkaymış deeriz yol bizdä...

İhtâr olan, ölçüp, bakıp geeri,
Hep iy söleer, lâzım ne ileri:
Kaavi şu saburlar geçär-enkâr,
Tatlı laftan açar ömür gözâl.

Aaçtan silkindiynän yapraklar,
Onun kökleri hastalanar.
Üzün kızararsa utanmaktan –
Kaçırmadın insanını, Adam!
...Makar ki güneş iylää çalışêr,
Çıkêr öleleri, ki onu da kötüleer...

Kavganın çeketmesi kolay,
Ama durgunması – vay-vay!

Karı-koca – birlik,
Evdä ozaman – şennik!

Şu iy lafsız evlär
Şavksız hep kalarlar.
Sevda bizi toplêêr,
Gökä kâr kaldırêr.

Başlarsa aaç dal kurutmaa,
Kendi da o sürtmüz iraa.
Cellatlarda yaşlar akmaz,
Nicä pelin tatlı olmaz.

Şakanın var eri,
O açan güldürü.

Ürek çok iy bilir,
Sevârdir o kimi

Duumuş peetçi oflayrak
Hem da bitmüz vaylayrak.
Kâr ilk lafı çaarmuş ölä –
Maymunnuunu ki göstermäâ!

Geler vakıt – bu boş laflar
Ona ayıp görünmüşlər,
Da girişer peetçi yapmaa –
Hem “of”, hem “vay” peeti yuurmaa

Laalä açar aazını,
Ama saklar lafını.

Kim kendi kendini yalandırırmiş,
O çabuk insannu kaybedirmiş.

Duşmanın gözü keskin –
Karannu da kâr deşir, -
Ki bolay bişey sendä
Görünsün ona zeedä:
Körlüünü hep doyurmaa,
Çok seni haşlandırmaa.

Küf gibi keskin kahr,
Saalını cansın yıkır
Nāndan da duuër-ötër,
Ömürdä köstek koyër
Her kahr içerlerdän
Yaşamak-diriliktän?
Diyl mi acaba ondan –
Taa çoyu kendimizdän?!

Her boş laf ta, inan, haram –
Kâr sırlan örtülü olan, -
Açan ondan fayda ölä,
Gübür gibi terekedä!
E, var mı nicä çiftçilik
Açsın, versin haliz şennik,
Açan onda umut büümüz,
Açan ondan ekmek çıkmaz?!
Her laf paasızdar ozaman,
O işlän kökleşer açan –
Gözäl durêr bakmaa, saymaa,
Saabisinä ürek açmaa.

Terlärmiş taa çok haylaz olan,
Nekadar hep o iştä çalışkannar.

Etärmiş ses iy beygirä,
Sincir da aazmış harına.

Kavga bir kişidän çeketmüz
Hem iy laftan da tutuşmaz.
Kolay olêr şu tutuşması,
Ama berbat çıkêr süünmesi.

Alın evimi,
Olmaz – şenniimi,
Alın paramı,
Olmaz – sevdami,
Nica soluumu
Almayn lafımı!

İLKYAZ ÇAARÊR

Karakuşun sıklı
Çaarırdır dışarı –
İlkyazlan barabar
Selâm sana baaşlar.
Ne kabardı kefin, -
Oldun, dostum, ilin,
Sansın döndü gençliin,
Şu sarp o kuvetliin!

İlkyaz, hep genç yaşlı,
Çaarêr büün dışarı,

Ki sevinsin insan –
Küçük hem büyük olan.

SABURLU YAAMUR

Yaamur damnêêr

Enikunu,

Sansın başlêêr

O saburunu,

Ki çikmasın

Büün otalı

Hem kandırsın

Yamaçları.

Nica ihtâr,

Enikunu,

Yaamur işlâr,

Yaamur işlâr...

SARI YAPRAKLAR

*Uçêrlar aaçtan
Sarı yapraklar –
Derin kaara urdu,
Altın* baaşladı.*

*Sarı yapraklar,
Daanık altinnar,
Konêrlar erä
Bizi büülemää:*

*Şu güz gözellii
Sevinç getirdi –
Düünnär kopuştu,
Kismet sarmaştı!*

ÊLEGİYA

*Kaldı güzün damnası,
Yok yaamurun arası –
Gecä-gündüz pufkurêr,
İçeri serin daadêr.*

*Duman sarêr bayırı,
Kapêr kâr sokakları.
Partal gibi yapraklar,
Ani aaçtan düşêrlêr.*

*Yaamur, duman hem da kraa
Güreşêrlêr, duman hem da kraa
Güreşêrlêr dışarda –
Olêr geniş yarışmak,
Fasıl-fasıl yaşamak...*

FİKİRLÄR GÜZÜN

Tä kırç sarêr çotuu şindän,
Nicä bizi balan saçlar, -
Tä güz tarafıma kondu,
Of, turnalar braktı onu.

Kara bulut gökü sardı,
Kâr güneşi o sakladı,
Serin, çamurdur ortalık,
Biz sıcaktan ayırıldık...

Bana gelir, hava kendi
Aarêr kuşu, ani gitti
İraa, üülen tarafına,
Ayırılıp bir vakıda.

Bilerim, ki kuşcaaz orda
Özleer, özleer bizim topraa –
Nicä gençlär sevdasını,
Nicä uşak anasını...

... Görerim bän: çotuk senmiş –
Sansın payı erä girmiş, -
Allem, dalmış o uykuya
Üzüm görmää düşlerindä...

DERİN KIŞ

Sölä, benim eski kırım,
Nända kaldı derin kışın,
Açan olardı kürtünnär,
Nicä fasıl samannıklar.

Sokaa da kâr aykırılamaa
Lâzımdı yol derin açmaa,
İiri-iiri kürtünneri,
Sansın pamuk tepeleri.

Kayardık kızak yamaçta
Karannıktan taa karannaa,
Çarık daalardı ayaamda,
Aaçlık baarardı içimdä.

Uçêr benim gözlerimdä –
Sansın durardır önümdä –
Kışı bucaan, derin-derin,
Uşaklumdan neyi sevdim.

GEÇ KAARCAZLAR

*Sansın biyaz sineklär,
Konêr erä kaarcaazlar,
Da, nicä tuz sularda,
Tez eriyerlär martta.*

*Şaş-beş olêrsın kendin
Hem sevinersin derin –
Sansın biyaz sineklär,
Konêr erä kaarcaazlar.*

*Marda bu hiç yaraşmaz,
Yakasındaykan kaarcaaz,
Ama ona dayanêr,
Havayı sesleer...*

DÄDU, KOMUŞUN SENİN

Dädu, komuşun senin,
Sakalı büüder kâmil
Hem cümbüş söleer ölä,
Bayılarsın ki gülmää.

Annadêr ne geçirmiş,
Nicä zorkan ensemiş –
Buluna evdä, kırdä
Hem irak akoplarda.

Ömürü sever keskin,
Kâr şaşêrsın sän kendin –
Nândan bu ateş onda,
Seksendäykana yaşında?!

O söleer lafı derin –
Nasredin deycän kendi –
Hem gezer girgin-girgin,
Pak pelivanın biri!

Aardına onun uşak
Çok gezer hep kaçarak –
Ki büülü laf işitsin,
Däduya çok sevinsin.

Hem gençlär da, sıradan,
Hep geçerlär maaledän,
Nända dädu Balaban
May çıkmaz işlerindän.

İhtärlar geler ona,
Nica büük bir sefalaa
Da olêr orda laflar,
Dünneyi aktarannar...

EL VERMÄK

*Bän el boldan vererim,
Ömür, Canabinä
Hem ses candan başlêırım
Gercik ta kenfinä.*

*Hiç yok küsüm, söleerim,
Ki hayli zor çektim –
Bölä var çok, bilerim,
Kendi zaman ezdi:*

*Büük cenk bizi denärdi –
Titsi-titsi kıydı,
Aaçlık bizi denärdi –
Ne pek cansız çıktı...*

*Bän el boldan vererim,
Ömür, Canabinä
Hem “şükür” da çok deerim,
Ki varım çizindä...*

HATIR EKMÄÄ

*Kayırmnar büün erdä,
Dalga gibi denizdä.
Bän sevinerim, insan, -
Ne pek kâmil bu zaman!*

*Açan alêrsın tenä
Sän genä ellerindä,
Sevinç çaarêr havezlää
Hem ürektän da şennää!*

*Soframızda gün ekmää
Biz kaldırêrız çok gökâ -
Var hayır okadar,
Var hatırı, kafadar!*

SARPLIIN YOLUNDA

Ürediciyka klassta.
Kaç göz bakardır ona!
Bolay doru annamaa,
Kolay olsun okumaa.

Tä bukvalar toplaşêr,
Büük tablada diziler –
Peydalanêr çok kısım,
Lafı düzâr angısı.

Gözâl laflar – sıracık,
Okusun kızçaz, çocuk.
Yavaş-yavaş bukvalar,
Nicä kızda boncuklar –

Aadan yayaadan toplu,
Tutunmuşlar kol-kolu-
Tä alfavit ta bitti,
Sarp yol uşaa çeketti!..

ÇALIŞÊRSIN...

Çalışêrsın,
Ev yapêrsın –
Kalacek gelenä,
Saygılı gününä.
Yaşasın uşaklar
Hem unukalar kâr –
Ko kalsın yapılar
Dädunun adından,
Nända o işledi
Hem verdi kendini
Raatsızlaa,
İylıkläa,
Ki kalsın-anılsın,
Gün insan sayılsın...
Çalışêrsın,
Ev yapêrsın –
O seni gösterer,
Gübürsüz mü kalêr?
Sobası yııtsa,
Kapusu kilitsiz hep dursa!..

AÇAN GÖRERİM...

Açan görerim bân sakat aacı,
Üfkâm çıkêr ona, kim zararçı:
Emişleri o toplamış aaçtan,
Ne istemiş onun dallarından?!

Açan görerim merayı otlı,
Ürääm oynêêr, sertliim dincä dolu –
Ki neçin ekincik onda buulsun
Hem neçin kim-sa kendini saysın,

Ani çiftçidir o, sevân toplaa,
Hem girişmiş ta insan bakmaa,
Sansın ottan ekmek olur-çıkır,
Küçüü-büüyü onunnan tok kalır!

Açan görerim gamsızlı, onu,
Nedän vakit yanêr, görer boşluu,
Ozaman güçlü kalêrim halizdän,
Sansın birkaç aar şamarlardan.

Açan görerim bân yalancılı,
Katmer-katmer bürokratlı –
Geler bana, ki bu dünnä kendi
Kaptı yannış yolu, çekän geeri...

İNSAN HEM KAHIR

Buruşmuş yanakları
Şu orta bir yaşının –
Sansın su yırımınarı
Onnarı çizdi-iirdi.

Kahırın kör izleri
Tâ üzâ çıktı-geçti,
Herbir yaş gözlerindän
Üzünä saklı çıktı:

Ba uşaa süündü-gitti,
Anası da geçindi,
Ba iştä – dolaşıklar,
Büük tepä olêr onnar...

Ama o çetin kendi,
Kahıra verilmedi –
Bekim da kahır sattı,
Yaşlarını da kısalttı...

Ah, kahır, cansız olan,
Kaç ömür yandı sendän –
Nicä mum ölülerdä,
Nicä ceer kor üstündä?

Keskinmiş, bulêrsın,
Benim laflarım,
Zeedäymiş, sayêrsın,
Cana yakınnım.

Ayın-açık deerim –
Onnar dorluklaa,
Biläsin isteerim:
O sert kanımda!

Maana sän bulêrsın,
Çekärmişim ki
Sevmüzkan yalannan
Yaşamaa deyni...

Güneş ta, göreriz,
Keskindir, şafklı,
Ama iy bileriz:
O pek faydalı!..

DOSTLAŖTIM

*Açan girärdim ömürä,
Nicä puluk girär erä,
Bana gelärdi kuş sesi
Ecelimi gözelledi:*

*Fasıl kuvet bana verdi,
Ani gitmää dinmäz deyni –
Ko kış olsun, ya yaz yaksın, -
Ama ömür haliz kalsın.*

*Bän küsmedim ecelimä –
Geerdä kalmıŖ günnerimä –
Nezaman gökä baktım tamah
/Körpä yaşımda, taa ahmak/,*

*Ama umutlan dostlaŖtım,
Ona kardaş gibi kaldım,
Da şükürüm yolcaazıma,
Ani verdi allah bana...*

VERİLMİŞ GÖZ BİZÄ...

Verilmiş göz bizä
Yavkluya çok bakmaa,
Da, onunnan gezä,
Canı hoş etməä.

Verilmiş göz bizä
Dünneyä sevinmää,
Çalışmaa gözellää,
Körlüklüü da görmää.

Göz bizä verilmiş,
Ki bulmaa uz çıxış,
Neçin bet ensemiş,
Sansın bey sayılmış...

Ama, tä, kusurlar
Hep sızêrlar, tuzlu, -
Daraldı mı gözlär,
Görmäzlär onnarı?!

VARDI...

Gün duuarkan Bucakta –
Yamaçta, bir tarafta –
Kartal kanatlarını,
Sansın hen büyük hoşluunu,

Hep gerärdi ozaman,
Gözelliin güdä taman –
Ko olsun taraf kendi,
Nicä kartalın kefi...

Çiftçilär, bakıp ona,
Alatlardı topraana,
Da bütün gündä işlär
Nicä kartalda gidär...

Ama büün ne kartal var,
Az seläm kuşlar yollar,
Sadem traktor, gür sesli,
Pek ötär kırdä kendi...

Ne tavşam hem yabanı –
Hepsi yok artık oldu!...
Vardı, vardı burada,
Ama ne eski var taa?

KÜYLÜ

Güneş yannêr batıya,
Sansın diycektir erä,
Ama bakêr o geeri –
İsteer görsün mü kendi,

Nelär duudu bir gündä
Bucaan köşelerindä
Kızgın yaz zamanında,
Dipsiz işin içindä?

Küylü brakmaz işlerni –
Ona az gün da geldi –
Da o bakêr işlemää,
Canı doyuncak iylää...

YOLCAAZ, YOLCAAZ...

Çatı gibi uzanêr
Yolcaaz aşaa bayırdan,
Ne çok işlâr uyanêr
Benim büünkü aklımda –
Yolcaaz görerim açan,
Ani otta saklanêr...

Benim da vardı izim,
Ani kaldı yolcaazda,
Havezlân bân çok gezdim
Türlü çayır-bayırda,
Ama tâ yok büün izim –

Yolcaaz, yolcaaz, sän sölä,
Gidârdim mi kaçarak
Bân erken er-tarlaya
Hem da tutêr mı Bucak
Kendi da taa aklında
Bizi, açandık uşak?..

Yolcaaz, afet sän beni:
Görämeerim izlermi,
Ama darsık canımda
Hatır darsık canımda
Hatır durardık sana –
Sanêrim taa çekecân,
Beni kira çaaracan...

ÖMÜR DENER...

Türlü-türlü eleklerden
Ömür bizi çok geçirer
Hem dik ta yamaçlardan
Hep bizi deneer, deneer...

Azmaq, hendek, ya kâr çukur –
Onun uuru, yolu olur, -
Nicâ istâr, bizi denâr,
Ömür sakalı kiyat yazar...

Onun izi, kimi sıra,
Durêr-kalêr ölä ara,
Durêr-kalêr esap, yavaş,
Ama geler ölä ara,
Açan ezer seni, kardaş.

Ama onun o çatısı –
Pak harmanda – hep sarılêr,
Kazaa gelincäk kendisi,
Birtaan ölä da kalêr...

Geler vakıt, açan insan
Alêr senin kolivandan,
Ömür, saklı kiyat, biter,
İşlerimizdän sessiz bakêr...

İŞ-ŞENNİK

Vcik-vcik –
Dädu kasayı çeker,
Vcik-vcik –
Arpayı erä urêr.

Vcik-vcik –
Kosa kayêr-uçêr,
Sansın gençlik
Däduyu kızıştırêr!

Kırmızı kuşak
Dädunun belindä,
Çok iyri başak
Tarlada, ekindä.

Vcik-vcik –
Dädu kosayı çeker,
Vcik-vcik –
Şennik haliz gider!

Vcik-vcik –
Yıl, ömür geçer,
Vcik-vcik –
Hafit kosayı alêr...

NE KALÊR?..

Sancı gibi
Sıkêr beni
Topraan halı,
Ki otalı...
Biz ne yaptık –
Topraa yaktık!..
Ba su tuzlu
Haşlêr onu –
Da çok yara
Çıkır onda.
Olsa dili,
Sölâr kendi...
Pistiñidlâr
/Otravalar/
Kısr edir
Kâmil eri...
Da ne kalêr
Uşaklara
Hem ne bekleer
Bizi da taa?..

DOYMAZ GÖZ

İnsannu insandan
Büün yudardır nelär?
Büük evlär, kilimnär
Ya avtomobillär?

Evleri meydannı,
Çak geçär harmanı,
Ama göz az sayêr
Da evi el büülde!..

Kilimnär içerdä –
İy biri birindän, -
Ama deer tamahlık:
Biz geerdä aalemdän!..

Var maşına – eni,
Matoşıkla – iki,
Ama genä etmüz,
Neçin göz büün doymaz?

Ah, dipsiz tamahlık,
Nändan bu hoburluk? -
Hepbir az görüner,
İnsannu öldürer!..

* * *

*Nelär beslär canımı
Hem kabardar kefimi?
- Benim paasız topracum,
Cömert canı bucaqlım.*

*Nedän bu kök onnara,
Ani bilmäz kurumaa?
- Bucaan bitmäz iyliindän
Hem da sarp gözelliindän.*

*Nedän hatır halkıma,
Onun şu ellerinä?
- Geçmäs güneş işindän
Hem büük ta insannundan.*

EPİTAFİYA

İnanêrim bân, Bucaam:
Gelecek ölä zaman,
Ölçünmää deyni haliz,
Kimdik diveç ikimiz –
Kim senin meralarnı
Hem bitmâz işçiliini
Küçüklüündän iy bildi,
Aydın-açık söledi,
Kim seni tamah sevdi
Da payı sonda kaldı,
Kim kâmil güzelliini
Kesilmâz hep metetti,
Kim seni ana bildi,
Mutlak ool sana kaldı,
Halk dostluu için kimin
Ürecii düüldü hepbir?..
İy bilerim bân, Bucaam:
Gelecek ölä zaman –
Yatacam bân topraanda,
Dinnenmää heptän orda,
Diyl lâzım hiç kabartmaa,
Ani çok yaptı Mina –
Yazsınnar kısacıktan:
“Dinnener oolu Bucaan”.

KENAR İRAKLANMASI

Annadım: çoktan-çoktan
İmeeriz bir çanaktan –
Yabancıyız biz insan,
Deredä iki kenar.
Neetlerin senin kara,
Üreemdä olêr yara.
Sän seversin hodulluu –
Desinnär ki gün duudu:
Üzündän urêr şafkı,
Canından da sıcaklı.
Adamı sän satacan,
Yapıp onu edecän,
Ani o doru lafı
Söledi keskin, hızlı.
Zor seni durgutmaa,
İnsannaa deyni çekmää...
... Yabancıyız büün insan –
Deredä iki kenar, -
Hem gittikçä deremiz
Hep olêr geniş, deniz, -
Şükürüm bän allaha,
Ki irak olêrız taa...

YALNIZLIK

Durêr mali kapuda –
O kuru bir dal gibi, -
Sansın yoktur orada,
Ki boldan gülsün kendi...

Kim bilsin ne düşünür,
Geçirä büün aklından, -
Bekim, ki oolu gitti
Da suuldu artık ondan,

Bekim, ani dädusu
Haylidän almaz seläm,
Zerä saklı o erdä,
Sarı topraan içindä,

Bekim aklında aaçlık,
Kızımı ani çaldı,
Da kızın gün adına
Hiç üzü kurumadı...

Büün sa, zavalı yalnız,
Saar içerlän kahrıda,
Hep bakır günä sessiz,
Ki bulsun imdat cana.

Sınaştı o bu hala,
Nicä boş duvarlarna,
Ama umudu süünmüz,
Mali ömürdän ürkmüz...

FİKİR DUUMASI

Sansın bukvalı açtım,
Bän açan kıra çıktım –
Giriştiydım okumaa,
Çiftçilii yavaş sökmää:

Neçin her yılda insan
Bereket için terlär,
Neçin yokmuş bir örnää
Çiftçiliin bu dünnedä?..

Trofanın da büüklüünü
Hep kırdı kendim gördüm –
Aaç kaldım açan orda
Bucaamın çok kıtlunda...

Sansın bukvalı açtım,
Bän açan kıra çıktım,
Ozamandan beeri ondan
Hep fikir çektim taman.

KONÊRİM BÂN...

*Konêrim bân senin için –
Haliz insansın, iy bildim,
İştâ kismetlân dostlaştın,
Sân dorulaa hep çalıştın.*

*Güneş gibi senin canın,
İyliklân hepbir yısıttın
Onu kim zor erâ düştü,
Eceleindä çok yaş döktü.*

*Konêrim bân senin için –
Haliz insansın, iy bildim,
Lafın kardaştır halizlää,
Karşı koydun kör neetlerä.*

*Sakatlara dayak oldun
Hem, kimdi aaç, sofrâ koydun,
Kahırları daattın çabuk,
Hep çalıştın büüsün dostluk.*

*Konêrim bân senin için –
Verer ürääm bölâ izin...*

DATTIM ÖMÜRDÄN...

*Koraflıydın pek uykum,
Bän açan kırdı kaldım:
Ya kuşun sesi dürtü,
Sinciri beygir darttı,*

*Ya karımca yanımı
Uykumda çok daldı
Hem çekirgä, yakında,
Hiç susmazdı gecedä*

*Ama gök altı temiz,
Biz yatêrız ikimiz –
Bän, kardaş, çok kıvrana,
Yılandan çirkin korka...*

*...Sayıklêêrim, ki ozaman
Çok dattım yaşamaktan,
Hem geler bana ölä –
Gök aalardı evindä...*

SEVİNERİM GENÇ BOYA

Öter sokak, uşak sesi,
Boldan sevindirä bizi,
Ne çok uşak ta şkoladan
Geler şenniklän barabar!

Ne var üreciindä – üzdä,
Nicä bir pak aynacıkta, -
Çocuk hem kız annadêr,
Ne şkolada haliz olêr...

Geler, gelir uşaklarmız –
Bizim hoşlu umudumuz,
Şu yaarınkı o günümüz,
Uçsuz kendi uzunnumuz...

..Hep kulaamda öter benim
Çok şkolacının gür sesi –
Bän kısmetliyim dünnemdä,
Fikir ektim ki şkolada...

KİM...

*Kim sevmedi,
Aalamadı –
Gökü, eri
O öpmedi.*

*Kim buluşmak
İçin yandı –
Haliz duak
Kaldı adı.*

*Dostluluklan kim
Çok beslendi –
Biläsin ki
Sarp yaşadı.*

*Kim buuşmsdı,
Kaynamadı –
Boşa-boşa
Er çiyneği.*

*Çok elektän
Geçti kimnär –
Biläsin sän:
Bu sarp insan!*

NE İSTÄRSAN DE, BUCAK!

Ne istärsan de, Bucak, -
Say beni küçük uşak,
Zerä güüsündän emdim,
Topraanı öptüm senin

Da kaldım onun payı,
Angısı dinmäy saydı
Akilsiz gözelliini
Hem zor ecelini.

Ne istärsan de, Bucak, -
Hep ürääm sana haşlak,
Zerä topraandan yangın
Üreemi besläär kızgın.

Bän severim başçanı
Hem büünkü o saalımı,
Bän severim gökünü
Neetin da büüklüünü -

Ki olası taa gözäl,
Toz kondurmasıın insan
Şu kämil o sözüñä,
Ani halk dostluu bakar.

Nicä benzin hem yalın
Yok kolayı bulunsunnar
Yakın-yakın,
Ölä iyliklän körlük
Yok kolayı barabar
Ki yaşasınнар!..

ETÄR

Demiş yalan – ölüm sustuk,
Hazar çekmiş – işitmedik,
Kakmalamış – göz atmadık,
Kırmış-dökmüş – biz prost ettik.
Cöbä girmiş – kolhozlarda,
Çok fabrika-zavodlarda,
Gırtlaa gelincä patlamış
Da evä sürtämemiş –
Biz prost ettik,
Biz prost ettik:
Biri – kafadarmız iştä,
Biri – komuşumuz çoktan,
Biri – ki annamaz laftan,
Biri – çıkmış insannıktan,
Biri – geler senselemiz,
Biri da, ani... baş hırsız...
...İraa gitmää
Olmaz bölä:
Etär, etär, ki prost etmää –
Cuvapçılaa tez sürümää!...

* * *

Dün dereyi mindarladık,
Sonda onu biz kaybettik,
Artık ahmak ettik topraa,
Onu derin hep aktara,
Sellär onun manasını
Alçaa hepbir çekti-çaldı.
Daayı yaktık başsızlıktan,
Balı buuduk cansızlıktan,
Urduk-kıydık tavşannarı
Hem da türlü çok kuşları.
Da hastalı tez edindik,
Kattık içmäk ta suyuna
Tement, kirpiç, benzin hem yaa.
Biz kâr solaa attık zeedä –
Koku, tütün hem şamata, -
Büün da o dap-duru gelir,
Sansın bitmüz cengi çekir!..
Kaaviyiz ki, zor ileri bakmaa,
Ne acaba bizi beklär?..

ŞÜKÜR

Şükür, şükür, diylsin ki –

Nicä var ölä kişi, -

Angısı kendisini

Dünnedä sadem bildi...

Var erin da üreemdä

Hem tatlı da dilimdä,

Sevinerim bän sana,

Nicä çiftçi yaamura...

"AFGANNAR"

Kosti Bodurun hatırına

"Afgannar" için lafım –
Hem sancım, hem da yaşım:
Ne geldi başımıza –
Büün ayıp üzümüzä...
Yabancı şu toprakta
Zeet düştü çok oollara:
Tä gezerlär onnardan –
Ba gözü kapadılma,
Ya makaklan sokakta,
Ya bir kollan orada,
Var başka da kusurda,
Onbeş bin sa mezarda
Nesoy can da dayansın,
Anaya ilin olsun,
Nezaman gözü onun
Kuruycêk şindän, dostum,
Oolunu açan gömdü
Görmedi o üzünü –
Ool düştü evä saklı,
Nasil Kostimiz Bodur*
Tenekiylän sarılı?..
Nasil Kostimiz Bodur*
Duşmandan kurtulmadı
Da girdi küyä kahrı,
Ani büün da can yıkır,
Nesoy taş ta dayanêr,
Üstündä ani durêr?..

KİMNÄR...

*Kimnär hazır göz çıkarma,
Kimin-sa cöbünü paklamaa,
El kaldırmaa aylesindä,
Ruba yakmaa üfkesindä,*

*Hiç diyl yolcu onnar bana,
Tez elleri kurusunnar!*

*Kimnär dostluu çekär-ölçär,
Sansın malı panyrlarda,
Bakar düşsün, düşsün elä –
Ko bir kapeyka, ama var! –*

*Onnar ne yan, ne peş bana,
Görünmesinnär yaşamamda!*

*Suratını deşär kimnär,
İkonana balgan atar –
Nicä devä bunu yapır, -
Çabuk kırlat sän onnarı,*

*Ki diyl kardaş bizä onnar,
Haramdılar topraa insan!..*

Oya sän uyandın, oya –
Sansın karezdin kendinä!
Açan da davrandın-kalktın,
Bir dolaşık ömür gördün:
Geldi vakıt – baştan almaa,
Yaşamayı hızlı ditmää,
Ki etişmää gitmişleri
Hem da sökmää düümükleri,
Nelär büüdü ömüründä,
Çatak-matak yollarında.
Bilärdin – sän etişecän,
İstediini başarlıycan...
...Gülärdi duşmannarın,
Ani sän dorudan aldın:
Bayır, çukur hiç bakmadın,
Geeri, suulmaa, göz atmadın.
Geçti yıllar, kaldı gerdä
Büün aslıklıynnan tä üzdä:
Neyä çok çalıştın – oldu,
Nedin çıktı, gözäl açtı,
Duşmannarın çatlêêr-patlêêr,
Ökçelerni hep koruêr...
Oya sän uyandın, oya,
Hiç bakmêêrsın ökçelernä,
Bakêrsın sade önünä,
İlerki şu günnernä –
Angılar açık, belli,
Pak çalışmadır kendisi!..

VAKITLAN BARABAR

*Vakitlan hep barabar –
İki kardaş nicä var –
Gezdik-vardık ikimiz,
Sansın halizdik ikiz.*

*Geçti vakit zorluuna –
Hay bän da o tarafa,
Uçtu vakit şennä –
Birdän sildim sevinmää.*

*Vakit braktı izlerni
Hem da yondu o beni –
Onuştan büün da içim
Çok anar onun için...*

YAPRAK DÜŞMESİ

Her çimçiriin akılsızlı
Bizi edârdır dap-duru,
Birdän yapêr bulutları,
Erdä da tez daadêr korku...

...Güzdä yaprak düşmesinin
Derin-derindir fikirlin:
Ne ses kaldıracêk,
Ne gogarlanacêk,
Enikunu konacêk,
İhtârlaa pek bezeycek...

Sansın kalendardan
Düşerlär yapraklar,
Ama bir adressiz,
Ne da bir sayısız...

Hiç yoktur neçin sızsınnar
Aramızda dişli laflar:
Seninnän bän kardaş gibi
Ömür bildim – çıktı derin! –
Ekmeklän paylaştık kırdä,
Ne pek irak taraflarda,

Açan korkuylan biz ozaman
Geniş adam yapardık, dost, taman...
...Geçti-uçtu yıllar, anna,
Da sän yınatlını fala –
Hiç yoktur neçin sızsınnar
Aramızda dişli laflar..

* * *

Yaşamanın yolu
Çok dik yamaç bulur,
Uçmaz kuş kanatsız,
Çıkmaz ömür kahırsız.

KOR

Yıl kırk beş,
Yok ateş.
Sirnik ta kör aaçlı
Tez bizä uuradı.
Sansın büü aaramaa,
Kor gidärdik almaa:
Baca salt soludu –
İnsanı topladı...
Sevinärdik kora –
Küçüklär, ihtärlar, -
Nicä bir yortuya,
Nicä bir ilinnä:
Harcanmaz çii imäk,
Aaç kinnär – yok susmak,
Yısıtmaz suuk camal,
Nekadar sän yalvar...

* * *

Ne etmäzdir saar ota
Yaş dökärkän orada –
Küyümdän bir tarafta,
Can yakan mezarlıkta?..

...Uuradıynan mezarlaa,
Çok işlärdir aklımda –
Kim orayı düştü körpä,
Kim da büüktü aaçlıkta:

Yalvara parça ekmää,
Göz görä süündü erdä
İhtärlar hem uşaklar,
Vakıtsız, sän, can verä.

Sansın cenk günnerindä –
Üz kişi da birerdä –
Dinnenmää diveç yattı,
Beş-Alma yaslı kaldı...

* * *

Yaşlarım, geçmiş günnär,
Uurayardım bän nedän
Havaya, ki bet çıksın,
Ömürü kösteklesin? –
Ba tolu düüdü beni,
İçimä ayaz girdi,
Ba yaşlık, hiç kurumaz,
Sıcaktan da er suumaz...
Yaşlarım, siz yaşlarım,
Näni taa gider yolum –
Sürtecek mi kuvedim,
Aydınnık ta günnerim,
Ki geçmää tolulardan
Hem da çok ayazlardan?..
- Girişersiniz, yaşlar?
Hiç verilmeyniz ozman!...

YILDIZLAR YAŞAMAMDA

Büün, yattıynan arkama
Gecenin vaktında,
Bakarak yıldızlara,
Çok işlârdir aklımda...
...Bän küçükkän hep baktım,
Gecedä yıldız saydım
Da bulardım bän ölä:
Oynaşêr onnar göktä –
Nicä biz bütün gündä
Sokakta hem da evdä.
Gençliimdä sandım başka –
Var sevda yıldızlarda:
Hep gelärdi ozaman,
Ani göz kapêr onnar!
Büün sa bän – başka adam
/Saç kraalidir başımda/
Da yattıynan arkama
Gecenin zamanında
Hem baktıynan da gökâ,
Bän girerim fikirä:
Angısı yıldızlardan
Düşecektir ardımdan
Şu bitki o yolumda
Benim ana topraamda?..

ETTİ BAARMAA AFERİM!

*Kim tribunada "öttü",
Güüs orda tamah düüdü,
Unuda hep laflarnı, -
Boş çiçek gibi kaldı.*

*Şişirärdi kim planı,
Tavana baka hızlı,
Dedilär ona yavaş:
Git, dinnen artık, kardaş...*

*Kim çiynerdi zakonu,
Elindän alan onu,
O geler sürek evä,
Bulunêr ki zapettä:*

*Azıttıydı halizdän,
Sansın yoktu büük ondan,
Da soyardı insanı:
Kim yanardı beladan.*

*Devletin kim cöbünü
Çok saydı, ki kendini,
Dolaştı heptän erif,
Elinä kondu kilit...*

Yaamur damnarsa dışarda,
Ya aar geldiysa canına –
Buyur, paalim, ierimä
Hiç urmadaan da kapuma –

Nicä yapardın ileri,
Açan görärdin sän beni,
Gelip birkaç sıra gündä,
Da sevinärdik evimdä...

Ne aktarmaa nelär oldu?
Güneş sıravardı duudu!..
Sän anstızdan gir içeri
Da genä hoşlandır beni!

ANNAT , ANNAT!..

Annat, annat yanmış adam,
Ne geçirdin yaşamanda,
Çıkar üzä – bilsin insan –
Sardı seni ne kahırlar.

Annat gecä hem da gündüz,
Büün yok ne saklanmaa, korkmaa
Hem lafetmää tutnuk, sessiz,
Sansın vararsın mezarlaa.

Annat kara günü-zını,
Ani boyarlardan duudu
Da pek emdi o kanını,
Hem saalicaan tez kurudu.

Annat cengi, Vatan cengi,
Nicä faşist ömür kıydı –
İnsannarı diri idi,
Ama kendi da geberdi.

Annat sän başsızlı, zoru,
Açan içerindän kaptı
Şu Stalinin izinneri
Senin bitki imeliini.

Annat büük kuraklı, aaçlı,
Açan kişi sinek kaldı,
Cingärdi lüzgerlär onu,
Her trofa altını geçti...

Annat kolhoz duumasını,
Onun yavan sofrasını,
O parasız trudodeni
Hem tavandan hep boş eri.

Gecä annat, gündüz annat,
Ani içki saalı yakêr –
Kendimizdä var kabaat,
Ani ahmak uşak duuêr.

Annat, ki vardır tamahlık –
Gözü doymaz, surat bilmâz,
Hem var sırça yalancılık –
Bu diyl şaka, kendi geçmâz...

Annat, çok zor görmüş, annat –
Bilsin gençlâr hem uşaklar;
Ki can iyârdır bürokrat,
O perestroykadan kaçâr...

Annat, annat – iylik için,
Taazä soluu insan içsin!..

* * *

Mekik gibi düzendä,
Gezeris biz ömürdä:
Evdän kaçêrız işä,
İştân da – genä evä.

Kâr buluştuynan gecä –
Filan yolda razgelä –
Biz laf sölâr-sölemâz,
İşä kaçêrız dinmâz...

E, diyl mi, dost, günümüz –
Üklü, dolu, kusursuz?..
Ama naşey bitirdik,
Tatlı dilä sevindik?..

El işlärmiş,
Hep işlärmiş –
Ki olsun,
Bulunsun
Ne imää,
Ne giimää.

Göz tamahmış,
Pek tamahmış:
Az ona
Her zaman –
Varkan çok,
Deer hep: yok!

Can yakınmış,
Pek yakınmış –
Acıda,
Zor erdä
Küçüünä,
Büüklerä.

Göz korkarmış,
El yaparmış
İşleri,
Hayırlı
Da adı
Gün kaldı...

TAMAH

Tamah insan
Yaşêr ozaman:
Para gelsin,
Para gelsin!
Bişey satêr –
Ucuz bulêr:
Pek az para,
Pek az para!
Satmaa deyni
Malı kendi
Çeker ölä,
Ki taa zeedä
Çıksın-olsun,
Para taşsın:
Satêr pamuu –
İsteer aarlu
Olsun çok taa
Nicä taşta.
Hem aalemin
Her şeyini
O çok görer,
Yutsun geler!
Tamah insan –
Kalik olan:
Ne tok, ne raat,
Salt prost bir ad...

YAŞASINAR GELÄN GÜNNÄR!

Yaşasinnar gelän günnär,
Yaşasinnar! –
Bän çalışêrim gün gündän,
Ki onnara brakmaa fayda –
Bitmâz işimnän ürektän,
Doru lafımnan aklımdan.
Yaşasinnar gelän günnär,
Yaşasinnar! –
Bän uzadêrim el dinmâz
Sizä, taa görünmezlerä,
Ko köprücük olsun ondan,
Benim sıcak elceezimdän,
Da gel-geç ta vakıtlarda
İzmetlesin iylä.
Yaşasinnar gelän günnär,
Yaşasinnar! –
Gelän benim o asirim,
Bendän sana seläm, seläm...

İLK SIRA KİNODA

İlk sıra
Kinoda
Bulundum
Kırk beştä –
Bulutsuz günnerdä
Hem uşak sarplunda.
Gözlerim açıldı,
Bän haliz "ayındım",
Kaç gecä bän sonda
Uykusuz hep kaldım!..
Çekettim bakınmaa,
Dünneyi annamaa
Da yavaş kurtulmaa –
Karannı sıbtmaa:
İçimdän, aklımdan
Hem duygularımdan...

* * *

Bir ürek bizä verilmiş, -
Sadem bir,
Bir Ana bizä verilmiş –
Sadem bir,
Bir Vatan bizä verilmiş –
Sadem bir..

Hepsi onnar bizä paalı,
Nicä soluk ta läözımnı:
Ne ederiz biz üreksiz –
Boşuna güüdü, ömürsüz,
Halk köksüzdür anasız,
Bir çırpı gibi haliz,
Kimiz biz hem Vatansız? –
Atılma, gelän da günsüz,
Ne haram bizä bu toprak
Hem pelindir yaşamak...
Bu soruş diveç hem derin –
Yaşamak läzım hep gitsin!..
Tez geçti yıllar, geçsin,
Ama sallangaç kalsın!..

* * *

“Kıaldêrim vakıdı,
Kıaldêrim bän onu”, -
Deer bana ihtâr adam,
Saburluu yufka tutan.
İy baktıynan gözünä –
Taa isteer o yaşamaa!..
...Bekim, tabiet bölä –
İhtârlık sever ölä:
Çok anmaa ölümünü –
Gelmesin tez kör günü...

Nesoy o türlü otlar, -
Alaza ani çıkar, -
Kahırlar ölä büüyer
Da bizi diri iyer.

Yaşêêrız bir keret,
Kalêrız nicä set –
Dedä dedelerdän,
Türlü şu boylardan.
Olsunnar yok ölä,
Direk ki dünneyä
Kalsın filan-fışman,
O kim da kâr olsa.
Ömür geeri dönmöz,
İki başsız olmaz –
Hep biziz onnarda,
Başka salt hallarda:
İlki olan – sefa,
Çeker o şen lafa,
Bitki olan – kara,
Bilär çok aalatmaa...

FASIL PASPORT

Yaşamanın yolu
Diyl ilinniin soluu:
Biler o çok azmak,
Bayır hem da bataak,
Var baş uuru onun –
İştän gözäl olur...

Geçer-uçêr yıllar,
Sansın gür şakalar,
İzlär kalêr erdä –
Yaptık ne ömürdä,
Dinmâz çalışmakta,
Açık havezliktä...

Boyêrlar hep bizi
Ömür çok izleri:
Gümüş saç kafadan –
Bu pasport onnardan...

SAKLI YAZI

*Kraalı saçlar,
Kraalı saçlar,
Sizi nelär
Yalabıdêr?
Saklı yazı
Örttü sizi –
Görünmesin,
Bilinmesin,
Nedän yapar
Kraayı saçlar.*

*Kraalı saçlar,
Kraalı saçlar,
Salt siz haliz
Bilersiniz,
Nelär susêr,
Lafsız kalêr
Kraalarnızda,
Saabinizdä!..*

GÜLÜMSÄRSA LAFIN...

Gülümsärsa lafın türküdä,
İy biläsin – eri var canımda
Da birtaan orada kalacêk,
Nicä iş ilkyazda açacêk
Hem karşı koyacêk kahıra,
Ömürün aar bulutlarına.

Gülümsärsä lafın türküdä,
Sän helal yaşadın dünnedä,
O lafın büü gibi olacêk,
Çok şennik insana verecek,
Aydınnık dünneyi metetmää,
Nicä mamuları da sevmää.

* * *

Yalvarêrim, brak laflarını,
Pudralı sendä angıları,
Onnarın dadı, inan, ölä –
Pek benzärdilär pelinnerä, -
Otalardılar cancaazımı,
Ettilər pelin yaşamamı.
Tokum, tokum bän laflarına
Hem da büük, dinmüz yapılmana,
Ani, sänsin kişi-örnek,

Salt sendäymiş ki altın ürek,
Ani angelsin topraamızda,
Ani yok senin gibi başka.
Esapsızkan, ömür deştin,
Kendini hep kabarttın kendin,
Duşmannu ektin aramızda,
Laflarınnan pudralı kala, -
Of, bitmüz-geçmüz onnar sendä,
Yazın nicä tooz tarafımda...
Yalvarêrim, brak laflarını,
Hiç metetmä, deerim, onnarı -
Kendinä sän onarı kaldır,
Bekim da duyarsın datlarını...

BETVA YOLLÊERİM...

Yansın herbir yalancı:
Onun dili pek acı.
Ko elleri kurusun,
Kimdâ onnar pek "uzun".

Kopsun dilin parçası,
Laf gezdiren angısı.

Aazı heptän yapışsın,
Satardır kim insanı.

Onun ayaa kırılınsın,
Soymaa gider angısı.

Birdän çıksın gözleri,
Kim çok görmää hep sevdi.

Onun imin bozulsun,
Kimmär eker duşmannı.

Kär altındır kendisi
Umudun damnaması:
Sän bekleersin çok onu –
Needini, ani mutlu, -
Naşey-sa ki olacêk,
O gerçek ki çıkacak.

Sertlenmä, ürääm
Şindän usullan:
Lâzım kenara
Hayırlan çıkmaa,
Bulmaa çimeni,
Canın çiçeeni,
Kalmaa ki heptän
Orada birtaan...

KÖPECİK SAABİSİZ

Hem alçak, hem zabun
Köpecii bän gördüm,
Gezeni maaledä
/Taa çok aullarda/-
Hep saklı, korkuda,
May çıkmazdı sokaa:
Sansındır kabaatlı,
Ki yalnız o kaldı
Da aarêêr büün imää
Hem da raat ta durmaa...
Bän sordum kim saabi,
Kim köpää kaybetti,
- Vardı dädu, yalnız,
Yaşardı saaliksız,
Ama o geçindi,
Köpeciim da kaldı, -
Söledi bir uşak,
Gözlerni sileräk.
- Köpecik salt gecä
Toplanêr evinä.
Da seslärkan uşaa
Aar geldi canıma:
Köpecii da kaldı, -
Zeetlener, hatırsız,
Däduydu, olmalı,
Pek çok aaradı,
Boşuna salarak
Hem da yaş dökeräk...

ŞÜKÜRÜM!

Kraali saçlı dostum,
Bän neetimä koydum
Büün genä söz açmaa,
Geeri ahtlı bakmaa...

E, nända bulunar –
Göktä mi kâr uçar –
Bizim uşaklumız,
Delikannılıımız?

Seçämerim. Suulduk,
Sözü sa koruduk –
Onun adınnan tä
Yanêrim lafetmäü.

Ömür sevmäü baktık,
Büün däduyuz artık,
Haftlêrmiz bizi
Sarar sıkı-dizi!

Dilimizdä onnar
Açık nasaat edär –
Yaşamadık haram:
Bizdän köklär kalar,

Derindir angılar,
Kämildir hem onnar!
Pek şükürüm buna,
Nicä anacuma!..

İHTÄR İNSANNAR

İhtär insan – karı, adam –
Gümüş saçlarlan kafada.
Büün sarmaşêrız onnara,
Kiminnän biz uşaklıkta
Dinmâz sevârdik hep yatmaa,
Kimi brakardık çok sıra,
Kâr ölçüsüz, gündüz raatsız
Hem gecä da uykusuz...
...İhtär insan – karı, adam –
Brakılmazlar işân onnar:
Hep naşey-sa bıkmaz yapar
Hem da keskin maana bular
Her palaçor işlermizä,
Uz söyleyip üzümüzä:
Gittikçä ki ömür kendi
Açsın mayda güllär gibi.
İhtär insan – karı, adam –
Uykuylan prost artık duran,
Ama üreklän genç kalan
Hem ömürü derin bilän
Hep savaşêrlar bildiini,
Paasız da becerekliini –
Nicä gömü – gencä brakmaa,
Ki ömürü ilerletmää.

Beş parmak – kardaş,
Ama benzemâz:
Nekadar çevir, savaş –
Küçüündän olmazdır baş!
Hep ölä ömür:
Yok iki olsun,
Bir türlü çıksın,
Benzesin tıpkı.

Şakalaşmaa, brey, bölä,
Ani biz diveç erdä.
Gelecek vakıt açan,
Olacêz payı topraan:
O bizi hep besledi,
Bitkidä kuytu verdi...

Kesecäm bän bu sözü –
Pessimist saycêk çoyu:
Sansın yoktur ne yazmaa,
Ölümü ki anmamaa!..

Ama kim ondan sapmış,
Düneyä direk kalmamış?
Ya sölä, yaşlı olan,
Nända bizim dedelär?..
Şakalaş, insan, sevin
Ömürü ki sän sevdin!..

A.İ. Kurunun hatırına

Biz, bölük-bölük ola,
Toplanêrız boyuna,
Sansın kor canımızda,
Gözlerimiz karannıkta.

Hem buazlarmız kuru,
Aalamak yaktı soluu,
Hem düşer kendileri
Çok yaşlar selcäüz gibi.

Biz geldik, ki prost olmaa,
Kaçmanı tekrarlamaa –
İy bilä, ki laf sana
Büün halizdir boşuna...

Ne büük feslän kokusu –
Adetin haliz tuzu –
Dolaym kefli etti.
Burnunda artık nişti.

Karşıyadak yol bitki,
Kavakta* haliz bitti,
Ama şindi taş gibi
Güüdemiz oldu kendi.

Adetä görä çıksın:
Topracın ilin olsun,
Hem da afet, raametli,
Yanıldıysak biz deyni...

BAKARKAN KİLİMNERÄ...

Açan bakêrim kilimnerä –
Hoşluk girärdir içmä:
Haliz altındır o ellär,
Büük gözellii yaradannar!

İilderim bän aşaa kafa,
Kilim gördüynän Bucakta:
Geler bana, ki kilimdän
Bakêr karı, onu kıran, -

Sarp havezlän işindä,
Kär raatsızlunnan gecedä,
Göz çıkarêr açan karı,
İşi olsun kâmil-paalt...

...Olur, onuştan bän sevdim,
Yaşamakta sevindim,
Ani karı ellerini
Hep metettim-paasız deyni...

BİZÄ KALMIŞ...

*Dedelerdän bizä kalmış,
Haliz emin gibi olmuş:
Hayvancılı iy götürmää
Hem çiftçilii gözäl bilmää,
Salt aykırı bakmaa körlää,
Türlü-türlü da işsizlää.*

*Dedelerdän bizä kalmış,
Haliz emin gibi olmuş:
Çiçää bakmaa, onu sevmää
Hem canında da taşımaa –
Sevinçlän dost heptän kalmaa,
Bu dünnedä çok sevinmää.*

*Dedelerdän bizä kalmış,
Haliz emin gibi olmuş:
Sevmää, uşak çok büütmää,
Borçlu, ana-boba, kalmaa,
İkram etmää sıralarda,
Hep sarmaşmaa güneş dostlaa.*

*Dedelerdän bizä kalmış,
Haliz emin gibi olmuş:
Lafın olsun doru, keskin,
Dorulukluu baksın-sevsin,
Hatır gütsün ihtärlara,
Büük insannaa hem surata...*

*...Bizä kalmış – emin olmaa,
Bizdän kalan – ölä mi taa?..*

MONOLOG

Nicä deersin sän, Mina,
Gelmedi mi taa sıra
Sän kendin kendinnän da
Oturasın büün lafa?

Açıkla ya derindän,
Çekilersin kimnerdän?
- Dedemin da dedesi
Pek sevmiş büük çiftçili

Da kırda hem çayırda
Kazanmış, ki yaşamaa:
Toplamış açan ekmää,
Ya da mal gütmüş orda.

Deersin, ki dedelerin
Çiftçiliin çiftçileri.
Var mı nesoy annamaa,
Naşi gördün onnarda?

- Söz zeedä çıkmaz bendän,
Ani bän çiftçilerdän:
Ver bana malı gütmää
Ya da büük puluu tutmaa,

Baa kesmää beni yolla,
Koy beni ya harmana,
Ya da de ekin biçmää
Da siiret bir taraftan –

Sän çabuk annaycan,
Pek kolay inanacan,
Ani diyldir boşuna
Güüdeciim kokêr topraa.

Nicä deersin yaşamak
Hep baktı sana yalpak,
Osa atlangaç eri
Çok seni köstekledi?

- Küçüklüüm sakatlandı,
Dolaşık haliz çıktı,
Gençliimdü kısmet duudu
Da beni kucak aldı.

Sän yazêrsın kimnerä,
Halizliini gösterä,
Osa o seni dürter,
Kefini düzer, bozêr?..

- Bän yazêrim zorluumu
Hem büük ta hoşluumu,
Ürektän laflarımı,
Yaşamak uroklarmı...

Ölä kalmış, ölä gider:
Kuşcaaz kâmil yuva yapêr,
Büük arhitektorlar gibi
Dik kuvannar kurêr evi.

Yaşayacak onnar orda,
Sevinecek ev içindä,
Orda kalırdır onnarın
Payı üreklerinin...

...Boba evi çeker bizi
Hem kabardêr kefirmizi,
Göreriz biz üzü açan,
Pek şen canın angısından.

Ana dilim çeker beni:
Bana kısmettir o kendi,
Ki üretti insan sevmää,
Bu dünnedä hem sevinmää.

Kär nânda da bân bulunsam,
Filan-fişman yolu kapsam,
Beni çeker duuduu topraam,
Bir ev ihtâr şu Bucaktan...

* * *

Alatlêrsın, asir,
Alatlêrsın çirkin –
İşlerin pek gitti,
Kär paketa gibi!..

Ama kaar ne usul
Toprakta uyudu –
Sansın yok şamata
Bu bizim asirdä...

